

Dr hab. Maria Piątek, prof. SAN
Społeczna Akademia Nauk w Łodzi
Filia w Warszawie
Wydział Nauk Humanistycznych

Warszawa 08.04.2021

Ocena dorobku artystycznego, naukowego oraz rozprawy doktorskiej

Karoliny Jarosławskiej

sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

Podstawowe informacje o kandydatce:

Karolina Jarosławska jest artystką, która od skończenia studiów artystycznych na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku w 2007 roku bardzo konsekwentnie buduje swoją drogę twórczą tak w obszarze działalności artystycznej, jak i działalności popularyzującej sztukę oraz w działalności edukacyjnej. Swoje życie artystyczne związała ze środowiskiem warszawskim i miastem, gdzie intensywnie działa animując wiele wydarzeń wpisujących się na stałe w kulturalny pejzaż stolicy. Jako współzałożycielka i wieloletnia przewodnicząca Stowarzyszenia Twórców Hokuspokus działającego od 2009 roku na warszawskiej Pradze inicjuje i organizuje wydarzenia takie jak festiwal ART INN czy OTWARTA ZĄBKOWSKA. Od dziesięciu lat Stowarzyszenie Hokuspokus prowadzi Galerię 81°, a Karolina Jarosławska jest kuratorem i koordynatorem galerii, a także instruktorem odbywających się tam warsztatów. W Galerii 81° od czerwca 2011 roku regularnie odbywają się wystawy, pokazy filmów, warsztaty plastyczne dla dorosłych i dzieci. Jest to miejsce stworzone przez artystów, ale otwarte na lokalną integrację i przybliżające sztukę szerokiej publiczności.

Karolina Jarosławska w swoim dorobku artystycznym ma liczne cykle malarskie, które pokazywała na kilkunastu wystawach indywidualnych i wielu wystawach zbiorowych w Warszawie i wielu miastach w Polsce i za granicą. Głównym tematem jej prac jest natura, którą artystka analizuje w swoich fakturowych, często monochromatycznych pracach sięgając do istoty formy wynikającej z bliskiej obserwacji natury widzianej często w skali „makro”.

Ocena jakości i rozmiaru dorobku artystycznego:

Prace malarskie Karoliny Jarosławskiej od dawna skupiają się wokół dwóch obszarów. Obszar tematyczny to żywioł wody wraz z zapisem jego różnorodnej postaci, w tym także symbolicznych znaczeń i odniesień. Obszar poszukiwań języka malarskiego to przede wszystkim walor i zróżnicowana faktura malatury.

Motywnym przewodnim utrzymanych w tonacji czerni, szarości i bieli obrazów przygotowanych w ramach cyklu doktorskiego jest woda. Interesujący Karolinę Jarosławską od lat żywioł wody widziany jest tu w różnorodnych odmianach i przede wszystkim z różnej perspektywy, co często nadaje zapisanym plastycznie formom postać kompozycji niemal abstrakcyjnej. Dzięki sprowadzeniu do abstrakcyjnych znaków wizerunki wody stają się osobistą analizą substancji czystego języka malarskiego, który budowany jest początkowo z inspiracji konkretnym elementem obserwowanej natury, by w kolejnych fazach prowadzić do budowania zapisu własnego, osobistego, emocjonalnego, wręcz intymnego języka artystycznego.

Oba elementy – i narracyjny temat i poszukiwania języka gestu i emocji stapiają się w pracach Karoliny Jarosławskiej w jedno i wzajemnie się uzupełniają. W poszczególnych obrazach bez trudu widz może odnaleźć ślady fragmentów krajobrazu widzianego z bardzo bliskiego dystansu, ale też dostrzeże, że istotą tej samej pracy jest zmaganie się z materią odzwierciedloną w swobodnej technice malarskiego gestu, zaskakującym kontraście plam i faktur czy dynamicznej kompozycji. Zarówno forma, jak i treść przedstawienia są w pełni komplementarne i wzajemnie z siebie wpływające. Woda w swym żywiole faluje, przelewa się, wrze, zamarza, zastyga, błyszczy w słońcu, paruje pod wpływem zmian temperatury, stygnie, odbija kształty, zniekształca je, unosi coś na swej powierzchni lub pochłania. Patrząc na obrazy Karoliny Jarosławskiej tego rodzaju opis możemy zastosować zarówno do obserwowanego wodnego obiektu, jak i do faz tworzenia obrazu czy techniki powstawania konkretnego malarskiego dzieła artystki.

Obrazy Karoliny Jarosławskiej w procesie swego powstawania nie tyle imitują wizerunek wody (choć do niego w fazie inspiracji się odnoszą), co przeistaczają się w sam żywioł, stają się jego dynamiką i różnorodnością.

Jak wspomina w pracy teoretycznej Karolina Jarosławska analizując powody, dla których w swych artystycznych zainteresowaniach zwróciła się ku motywowi wody, stanowi ona dla artystki pierwotny teren obcowania z potęgą i pięknem natury, ale też ze sobą samym¹.

W procesie powstawania cyklu doktorskiego artystka świadomie podjęła wyzwanie zapisania struktury własnego wnętrza i artystycznego przeżycia za pośrednictwem znaków i gestów powstałych w swym strukturalnym kształcie na drodze analogii do analizowanych elementów natury - w szczególności wody. W tym celu w swoim działaniu artystycznym przeprowadziła kolejne etapy upraszczania wybranego fragmentu obserwowanej natury (wody), co miało na celu unaocznienie poszukiwań idei/abstraktu na drodze wyodrębniania jednych cech form kosztem drugich.

Wynikiem takiego rozumowania stało się w proponowanym cyklu prac sprowadzenie pierwotnej szerszej gamy kolorystycznej do jedynie czarno-białego kontrastu. Wyodrębnianie bieli i czerni na drodze eliminacji wszystkiego, co nie jest niezbędne, stało się dla Karoliny Jarosławskiej drogą do „odsłonięcia abstrakcyjnej sfery ”czystej widzialności” płynnego żywiołu”². Uproszczenie struktury wypowiedzi malarskiej dało jej tym samym możliwości wypowiedzi symbolicznej zdolnej wyrazić treści niezwiązane już tylko z samym przyrodniczym, krajobrazowym desygnatem, a także przede wszystkim z tym, co dotyczy jej jako człowieka i twórcy – z symbolem śmierci, niszczenia, zła, ciemności, tajemnicy, a z drugiej strony światła, dobra, początku, nadziei, życia.

„Obraz wody” to dla Karoliny Jarosławskiej obraz uniwersum, w którym pod najprostszymi antagonistycznymi zestawieniami kontrastów kryje się niemal wszystko – każdy odcień koloru, wszelkie kształty, wszystko to, co się w wodzie odbija trwając przez moment, więc także każda zmiana i każde trwanie. Woda odbijając otaczający kontekst jest zawsze w jakiś sposób jednostkowa i tym samym ma potencję interpretacji świata z perspektywy indywidualnej, choć jest też źródłem refleksji ogólnej. W ten sposób postrzegany żywioł wody staje się pojemnym znakiem zdolnym pomieścić treści odnoszące się do szerszej refleksji. Sama w sobie woda jest więc dla Karoliny Jarosławskiej znakiem pełni.

Paradoksalnie zawężając gamę kolorystyczną obrazów do czerni i bieli Karolina Jarosławska dąży do swoistego poszerzenia perspektywy symbolicznego odbioru patrzenia na kwestie zapisanych „śladów” wody w obrazach. Czerń i biel to suma wszystkiego, co na nie się składa i jednocześnie pojemny symbol wzajemnych przeciwieństw pogodzonych w pierwotnym kontraście światła i ciemności.

---

¹ Por. Karolina Jarosławska, *Rozprawa doktorska*, s.3-4

² Tamże, s. 5.

W swojej pracy teoretycznej w rozważaniach na temat filozoficznej natury wody Karolina Jarosławska nawiązuje do jej dualistycznej natury, ale także do potencji odzwierciedlania (czy też precyzyjniej zniekształcania/interpretacji) świata. W artystycznym odniesieniu nawiązanie do stylistycznej figury wody jest próbą odbicia/interpretacji świata wokół nas lub też wręcz wewnątrz nas. „Obraz wody” - cykl prac malarskich przedstawiony przez Karolinę Jarosławską w rozprawie doktorskiej – jest obrazem przefiltrowanego przez „ja” artystki świata.

Cykl dwunastu czarno-białych obrazów wykonanych w technice olejnej jest osobistą wypowiedzią artystyczną popartą badaniem dotychczasowego ujęcia tematu zarówno u innych wybranych artystów, jak i wsparty wcześniejszymi doświadczeniami własnymi doktorantki. Całość – praca w części teoretycznej i praca w części malarskiej – stanowią spójny wywód odpowiadający na nakreślony w tezie rozprawy doktorskiej temat. Karolina Jarosławska z dużą konsekwencją realizuje w kolejnych działaniach zamierzone wcześniej etapy swoich dociekań finalnie proponując dzieło konsekwentnie przeprowadzone i wynikające z rzeczywistych i autentycznych zainteresowań doktorantki zarówno w zakresie eksplorowanego warsztatu malarskiego, jak i warstwie filozoficznej samego tematu wody.

Konkluzja:

Praca stanowi oryginalne rozwiązanie problemów malarskich oraz wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydatki w dziedzinie sztuki. Wyczerpujące studium wskazuje na umiejętność samodzielnego i dojrzałego prowadzenia pracy artystycznej. Po wnikliwym zapoznaniu się z pracą doktorską mgr Karoliny Jarosławskiej stwierdzam, że praca doktorska "Obraz wody – cykl prac malarskich" spełnia wymagania określone w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (z późniejszymi zmianami) i popieram wniosek Pani mgr Karoliny Jarosławskiej o nadanie stopnia doktora sztuki. W związku z tym wnioskuję do Rady Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o nadanie Pani Karolinie Jarosławskiej stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Dr hab. Maria Piątek

